

Политика: Интервју са високим представником Валентином Инцком

Аутор: Душанка Станишић

Политика: Често истичете да је 15. фебруар био одлучујући дан за БиХ због предаје захтева за чланство у ЕУ. Да ли је предаја тог захтева заслуга домаћих политичара или попуштања званичног Брисела?

Валентин Инцко: Мислим да је то била добра одлука, а да ли је БиХ то заслужила или није, то је већ неко друго питање. Колико видим живот грађана БиХ није се ништа променио након тог датума, они и даље исто живе. Међутим, то је одлука о правцу у коме БиХ треба да иде у будућности, а тај правац је правац према Бриселу. Неколико пута сам изјављивао да нема више рикверца, нема више карте за назад, само за напред.

Политика: Поједини политичари врло оптимистички најављују како ће БиХ до краја наредне године добити и статус кандидата за чланство у ЕУ...

Валентин Инцко: Ја сам се увек залагао за бржи статус кандидата, а за што каснији статус чланице. Оно што је између тога најважније јесте транзиција, реформе... И у том смислу било би добро да БиХ добије статус кандидата и да почне са озбиљним реформама, чланица ће постати, како процењује шеф Делегације ЕУ у БиХ, можда за десет година.

Политика: Да ли унутар Европске уније постоји расположење за пријем БиХ?

Валентин Инцко: Неке земље су скептичне, али без обзира на то ја мислим да је европска перспектива заједничка политика свих земаља Европе. Нико, па ни земље које изражавају одређени скептицизам, не жели да црна рупа буде ни Балкан ни БиХ.

Политика: Хоће ли у октобру и у Мостару бити локалних избора и да ли део одговорности за проблеме у том граду сноси и ваша канцеларија?

Валентин Инцко: Неки кажу да смо ми наметнули стање у Мостару, што није тачно. Постоји одлука Уставног суда БиХ о промени правила Изборног закона која се односе на тај град и она се мора испоштовати. Међутим, нема политичке воље за то, а нема је зато што једни желе решење за све, а други само минималистичко које је на трагу судске одлуке. Најодговорније за проналажење заједничког решења јесу две странке, СДА и ХДЗ.

Политика: Како гледате на покушаје поделе Мостара?

Валентин Инцко: Међународна заједница је против тога. Мостар је одувек био мултиетнички град који може функционисати једино ако је јединствен. Ти који заговарају његову поделу и причају о левој и десној обали морали би да кажу где је српска обала, јер Срби су јако важан фактор у том граду.

Политика: Ускоро ће годишњица од напада на премијера Србије Александра Вучића у Сребреници, а Тужилаштво БиХ још не саопштава ни резултате истраге. Како то коментаришете?

Валентин Инцко: Био сам присутан и ужаснут оним што се догодило, а што се није смело догодити. Понашање Тужилаштва БиХ у овом случају је непрофесионално. Није камење падало с неба, неко га је бацао на Вучића, постоје и снимци на којима се то види и зато мислим да је тужилаштво морало пронаћи и казнити починиоце. Након свега што се догодило, Вучић је повукао сјајан потез, пружио је руку помирења Бошњацима, а онда је поново дошао у Сребреницу и обећао да ће Влада Србије издвојити 2,5 милиона евра за потребе те локалне заједнице, што је и урађено.

Политика: Жестоке реакције у РС изазвало је и ваше поређење Радована Караџића са

нацистичким злочинцем Хајнрихом Химлером. Можете ли рећи у чему сте видели сличност између њих двојице?

Валентин Инцко: Ја сам против глорификовања и слављења ратних злочинаца, без обзира из које земље потичу. Глорификација ратних злочина, нацизма и фашизма је неприхватљива, то сам рекао и то је мој став који нећу да мењам.

Политика: Након што су објављени резултати председничких избора у вашој земљи изјавили сте да „осећате олакшање” што није победио Норберт Хофер, јер се он, како сте рекли, „залагао за стопостотно право Срба на отцепљење”. Зашто вам је та изјава толико засметала, то је његово мишљење?

Валентин Инцко: Он може имати своје мишљење, али ако он подржава право РС на самоопредељење, а тиме и њену самосталност, то би озбиљно дестабилизovalo БиХ и целу регију. Да је победио он би наставио са том политиком. И зато сам ја подржао Ван дер Белена, јер је он искусан, поштен и срдчан човек који ће ујединити све Аустријанце.

Политика: И ове године сте, као и прошле, пред Саветом безбедности УН изнели оштре критике на рачун РС и њеног председника Милорада Додика. Међутим, и ове године сте, као и прошле, одмах након тога отишли у Бањалуку где смо вас, на две различите манифестације, видели како седите поред Додика. Какав је ваш однос са председником РС и коме Инцку јавност треба да верује, оном који критикује Додика, или оном који се „радо” са Додиком „фотографише”?

Валентин Инцко: То је тако протокол направио, али нисмо се грлили.

Политика: Јесте ли разговарали?

Валентин Инцко: Он је мене критиковао због извештаја, а ја сам му рекао да су то чињенице. Нисам му ове године био на крсној слави Ђурђевдану зато што је он глорификовао ратног злочинца Радована Караџића. Ја ћу са Додиком увек имати добре службене односе, али приватне више не, јер не прихватам то што је урадио.